

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ТА ПОРІВНЯЛЬНОГО ПРАВОЗНАВСТВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

Лазур Я.В.

« 21 » 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Освітня програма	Правоохоронна діяльність
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Конституційне право України» для здобувачів вищої освіти галузі знань **26 Цивільна безпека** спеціальності **262 Правоохоронна діяльність** освітньої програми **Правоохоронна діяльність**.

Розробники: **Фрідманський Р.М.**, кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного права та порівняльного правознавства ДВНЗ «УжНУ»; **Бисага Ю.М.**, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного права та порівняльного правознавства ДВНЗ «УжНУ»; **Белов Д.М.**, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного права та порівняльного правознавства ДВНЗ «УжНУ»; **Громовчук М.В.**, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного права та порівняльного правознавства; **Джуган В.В.**, кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного права та порівняльного правознавства.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *конституційного права та порівняльного правознавства*.

протокол № 10 від «6» червня 2022 року

Завідувач кафедри Бисага Ю.М.

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № 3 від «13» червня 2022 року

Голова науково-методичної комісії Булеца С.Б.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 9	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 270	1-й	1-й
Кількість модулів – 4	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання:	1,2-й	1,2-й
1-ий семестр: аудиторних – 3,3 самостійної роботи студента – 3,5	Лекції:	
	70	20
2-ий семестр: аудиторних – 4,4 самостійної роботи студента – 4,6	Практичні (семінарські):	
	64	18
Вид підсумкового контролю: 1-й семестр – залік 2-й семестр – іспит	Лабораторні:	
	0	0
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	136	232

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни “Конституційне право України” є

- допомогти студентам в опануванні системою знань з Конституційного права України;
- акцентувати увагу студентів на складних теоретичних та практичних проблемах конституційного будівництва, а у зв'язку з цим запропонувати їм знайти шляхи та методи їх розв'язання;
- на основі конкретно-предметного матеріалу сприяти виробленню навиків аналітичного мислення у студентів;
- на практичних заняттях виробити у студентів вміння тлумачити нормативно-правові акти;
- сприяти еволюційному засвоєнню студентами основ методики нормотворчого процесу.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Конституційне право України” є

1. З'ясування як загальних цінностей Конституційного права, так і важливих його складових (інститутів).
2. Творче засвоєння найбільш важливого джерела Конституційного права – Конституції України та інших джерел.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК – 1)
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК – 2)
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК – 5)
- усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем (ЗК – 6)
- здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК – 8)
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК – 10)
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК – 11)

Фахові компетентності:

- усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави (ФК – 1)
- здатність професійно оперувати категоріально - понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності (ФК – 3)
- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності (ФК – 4)
- здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел (ФК – 5)
- здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (ФК – 6)
- здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти (ФК – 10)

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право України» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 1 Історія та культура України
- ОК 9 Теорія та історія держави і права

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Конституційне право України», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.	ПРН 1
Організувати культурний діалог на рівні, необхідному для ефективної професійної діяльності.	ПРН 2
Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.	ПРН 3
Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки	ПРН 4
Розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері правоохоронної діяльності.	ПРН 6
Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин.	ПРН 8
Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.	ПРН 10
Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи	ПРН 11
Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.	ПРН 14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Конституційне право України»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:	ПРН 1
<ul style="list-style-type: none"> • обумовлений теоретичний обсяг з Конституційного права України • норми Конституції України; • конституційно-правові інститути; • джерела конституційного права. • конституційні положення організації та функціонування законодавчої, виконавчої та судової влади в Україні 	ПРН 2
	ПРН 3
	ПРН 4
	ПРН 6
вміти:	
<ul style="list-style-type: none"> • правильно тлумачити норми Конституції України; • аналізувати конституційно-правові інститути; • коментувати джерела конституційного права. • застосовувати конституційні норми для вирішення конкретних практичних ситуацій (казусів); • використовувати конституційно-правові процедури захисту прав і свобод людини і громадянина 	ПРН 8
	ПРН 10
	ПРН 11
	ПРН 14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт; залік (іспит).

Методи навчання: пошуковий метод; пояснювально-ілюстративний метод; метод мозкового штурму; метод проблемного викладу; дослідницький метод; робота в малих групах тощо. Самостійна робота, зокрема, включає: вивчення теоретичних аспектів, що стосуються навчальної дисципліни «Конституційне право України» насамперед на основі прослуханого лекційного матеріалу; поглиблене вивчення окремих питань передбачених тем (дослідження наукової літератури на задану тему та пошук додаткової інформації, в тому числі правозастосовного характеру); підготовку до семінарських занять; узагальнення вивченого матеріалу перед іспитом тощо.

Аудиторна та самостійна робота студента забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами, задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацію навчання, зокрема, в системі Moodle та за допомогою платформ Google (Google Meet, Classroom тощо).

Лекційні заняття передбачають викладення теоретичного матеріалу безпосередньо викладачем. Лекції охоплюють основний матеріал навчальної дисципліни.

Практичне заняття – це форма навчального заняття, на якому студентами вивчаються попередньо визначені теми навчальної дисципліни шляхом відповідей на питання викладача. Така форма навчання спрямована на формування у студента практичних навичок застосування теоретичних знань та діючого законодавства при вирішенні практичних завдань. Викладачем організується дискусія з проблемних питань теорії та практики кримінального права. Викладачем оцінюються виступи студентів, їх участь у дискусії, знання та вміння відстоювати свою позицію.

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, основним засобом опанування навчального матеріалу у позааудиторний час. Мета самостійної роботи – засвоїти в повному обсязі навчальну програму і сформувати самостійність як важливу професійну якість, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність. Завдання самостійної роботи студентів з дисципліни – засвоєння, закріплення та систематизація відповідних теоретичних знань, а також їх застосування при виконанні практичних завдань. Самостійна робота студентів забезпечує їх підготовку до поточних аудиторних занять. До основних форм самостійної роботи студентів належать такі: опрацювання прослуханого лекційного матеріалу, рекомендованих нормативних актів та літератури; вивчення та конспектування питань, передбачених для самостійного опрацювання; підготовка до семінарських занять; підготовка до різних форм поточного контролю; підготовка до модульної контрольної роботи.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів: рівень знань; володіння понятійно-категорійним апаратом; вміння узагальнювати набуті знання за окремими темами та вміння робити обґрунтовані висновки, наявність навичок і прийомів виконання практичних завдань тощо.

Консультація – це одна з форм навчального заняття. Консультації поділяються на групові та індивідуальні. За змістом – тематичні та передекзаменаційні. Консультації не повинні розглядатися як додаткові заняття чи підміняти їх. Студент може отримати консультацію, коли в нього з'явиться необхідність, подати індивідуальну заяву викладачеві. Студентів, які

отримали незадовільну оцінку, слабо засвоюють учбовий матеріал, викладач може викликати на консультацію і за необхідності провести з ними додаткові заняття. Консультації проводять викладачі, які ведуть лекційні курси, а також завідувачі кафедр. Форми проведення консультацій різноманітні. Найбільш поширена форма «запитання – відповідь», коли студенти задають питання, а викладачі відповідають на них. Інколи консультації проводяться у вигляді бесіди викладача зі студентами з питань, які розглядаються.

Матеріал курсу «Конституційне право України» передбачений робочим планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом з матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Система оцінювання результатів навчання студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та семінарські заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яке включає:

- поточний контроль, що здійснюється протягом навчання студента під час проведення лекційних та семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (мінімальна кількість балів, що дозволяє студенту скласти залік (іспит), – 35 балів);

- модульний контроль, що проводиться після вивчення матеріалу відповідної частини дисципліни – змістового модуля, з врахуванням результатів поточного контролю;

- підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку (іспиту), відповідно до графіку навчального процесу.

Форма підсумкового семестрового контролю: I семестр – залік, II семестр - іспит.

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Конституційне право України» проводиться в таких формах: активна робота на лекційних та семінарських заняттях (зокрема, активна участь у дискусії та презентації матеріалу), написання реферативних робіт, тестування тощо.

Методи поточного контролю: усний та письмовий.

Форма модульного контролю: написання модульної контрольної роботи, включаючи описові та практичні завдання, а також тести.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5					60	100
8	8	8	8	8						

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10					60	100
10	10	10	5	5						

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 3)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T11	T12	T13	T14	T15					60	100
8	8	8	8	8						

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 4)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T16	T17	T18	T19					60	100
10	10	10	10						

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	40	9	40
Модульна контрольна робота		60		60
Разом	6	100	9	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 3		Модуль 4	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	10	40	7	40
Модульна контрольна робота		60		60
Разом	10	100	7	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	Зараховано
82 - 89	B	Добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	Задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--------	---	--	---

До модульної контрольної роботи допускаються всі студенти, а до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни – студенти, які отримали не менше 35 балів (враховуються як результати модульної контрольної роботи та поточного контролю під час семінарської та самостійної роботи студента).

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (менше 34 балів), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Конституційне право України: поняття та правова основа. Основи конституційного ладу України.	Поняття конституційного права
	Конституційне право України як галузь права
	Конституція України як основне джерело конституційного права України
	Основи конституційного ладу України
Модуль 2. Правовий статус особи в Україні. Форми безпосередньої демократії. Поняття органів державної влади. Парламент України.	Конституційно-правовий статус людини та громадянина
	Конституційне закріплення прав, свобод і обов'язків людини і громадянина в Україні
	Конституційно-правовий статус національних меншин у контексті регіональної та етнічної специфіки Закарпаття
	Форми безпосередньої демократії в Україні
	Конституційно-правові основи організації та здійснення державної влади в Україні
	Законодавча влада в Україні. Верховна Рада України – Парламент України
Модуль 3. Глава держави. Органи виконавчої та судової влади.	Конституційно-правовий статус Народного депутата України
	Конституційно-правовий статус Президента України
	Органи виконавчої влади в Україні
	Конституційно-правові основи здійснення правосуддя
	Конституційний Суд України
Модуль 4. Територіальний устрій держави. Місцеве самоврядування в Україні. Конституціоналізм.	Територіальний устрій України
	Місцеве самоврядування в Україні
	Конституційно-правова реформа в Україні
	Конституційно-правовий статус національних меншин у контексті регіональної та етнічної специфіки Закарпаття

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 270					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-ий семестр						
Модуль 1. Конституційне право України: поняття та правова основа. Основи конституційного ладу України.						
Тема 1. Поняття конституційного права.	10	2	2			6
Тема 2. Конституційне право України як галузь права	12	4	2			6
Тема 3. Конституція України як основне джерело конституційного права України	14	4	4			6
Тема 4. Основи конституційного ладу України	14	4	4			6
Разом за модуль	50	14	12			24
Модуль 2. Правовий статус особи в Україні. Форми безпосередньої демократії. Поняття органів державної влади. Парламент України.						
Тема 5. Конституційно-правовий статус людини та громадянина	15	4	4			7
Тема 6. Конституційне закріплення прав, свобод і обов'язків людини і громадянина.	17	4	6			7
Тема 7. Конституційно-правовий статус національних меншин у контексті регіональної та етнічної специфіки Закарпаття	8	2	2			4
Тема 8. Форми безпосередньої демократії в Україні	11	2	2			7
Тема 9. Конституційно-правові основи організації та здійснення державної влади в Україні	11	2	2			7
Тема 10. Законодавча влада в Україні. Верховна Рада України – парламент України	8	2	2			4
Разом за модуль	70	16	18			36
Разом за семестр	120	30	30			60
2-ий семестр						
Модуль 3. Глава держави. Органи виконавчої та судової влади.						
Тема 11. Конституційно-правовий статус Народного депутата України	19	6	4			9
Тема 12. Конституційно-правовий статус Президента України	19	6	4			9
Тема 13. Органи виконавчої влади в Україні	17	4	4			9
Тема 14. Конституційно-правові основи здійснення правосуддя в Україні	17	4	4			9
Тема 15. Конституційний суд України	17	4	4			9
Разом за модуль	89	24	20			45
Модуль 4. Територіальний устрій держави. Місцеве самоврядування в Україні. Конституціоналізм.						
Тема 16. Територіальний устрій України	16	4	4			8
Тема 17. Місцеве самоврядування в Україні	16	4	4			8
Тема 18. Конституційно-правова реформа в Україні	16	4	4			8
Тема 19. Конституційно-правовий статус національних	13	4	2			7

меншин у контексті регіональної та етнічної специфіки Закарпаття						
Разом за модуль	61	16	14			31
Разом за семестр	150	40	34			76
Усього годин	270	70	64			136
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 270					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Тема 1. Поняття конституційного права	13	1				12
Тема 2. Конституційне право України як галузь права	13	1				12
Тема 3. Конституція України як основне джерело конституційного права України	13	1				12
Тема 4. Основи конституційного ладу України	13	1				12
Тема 5. Конституційно-правовий статус людини та громадянина	15	1	2			12
Тема 6. Конституційне закріплення прав, свобод і обов'язків людини і громадянина	15	1	2			12
Тема 7. Конституційно-правовий статус національних меншин у контексті регіональної та етнічної специфіки Закарпаття	14		2			12
Тема 8. Форми безпосередньої демократії в Україні	18	2	2			14
Тема 9. Конституційно-правові основи організації та здійснення державної влади в Україні	16	2				14
Тема 10. Законодавча влада в Україні. Верховна Рада України – Парламент України	14	2				12
Тема 11. Конституційно-правовий статус Народного депутата України	14	2				12
Тема 12. Конституційно-правовий статус Президента України	14	2				12
Тема 13. Органи виконавчої влади в Україні	14	2				12
Тема 14. Конституційно-правові основи здійснення правосуддя в Україні	14	2				12
Тема 15. Конституційний суд України	14		2			12
Тема 16. Територіальний устрій України	14		2			12
Тема 17. Місцеве самоврядування в Україні	14		2			12
Тема 18. Конституційно-правова реформа в Україні	14		2			12
Тема 19. Конституційно-правовий статус національних меншин у контексті регіональної та етнічної специфіки Закарпаття	14		2			12
Усього годин	270	20	18			232

6.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Поняття конституційного права	2	
2.	Тема 2. Конституційне право України як галузь права	2	
3.	Тема 3. Конституція України як основне джерело конституційного права України	4	
4.	Тема 4. Основи конституційного ладу України	4	
5.	Тема 5. Конституційно-правовий статус людини та громадянина	4	2
6.	Тема 6. Конституційне закріплення прав, свобод і обов'язків людини і громадянина	6	2
7.	Тема 7. Конституційно-правовий статус національних меншин у контексті регіональної та етнічної специфіки Закарпаття	2	2
8.	Тема 8. Форми безпосередньої демократії в Україні	2	2
9.	Тема 9. Конституційно-правові основи організації та здійснення державної влади в Україні	2	
10.	Тема 10. Законодавча влада в Україні. Верховна Рада України – Парламент України	2	
11.	Тема 11. Конституційно-правовий статус Народного депутата України	4	
12.	Тема 12. Конституційно-правовий статус Президента України	4	
13.	Тема 13. Органи виконавчої влади в Україні	4	
14.	Тема 14. Конституційно-правові основи здійснення правосуддя в Україні	4	
15.	Тема 15. Конституційний суд України	4	2
16.	Тема 16. Територіальний устрій України	4	2
17.	Тема 17. Місцеве самоврядування в Україні	4	2
18.	Тема 18. Конституційно-правова реформа в Україні	4	2
19.	Тема 19. Конституційно-правовий статус національних меншин у контексті регіональної та етнічної специфіки Закарпаття	2	2
Разом		64	18

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Поняття конституційного права	6	12
2.	Тема 2. Конституційне право України як галузь права	6	12
3.	Тема 3. Конституція України як основне джерело конституційного права України	6	12
4.	Тема 4. Основи конституційного ладу України	6	12
5.	Тема 5. Конституційно-правовий статус людини та громадянина	7	12
6.	Тема 6. Конституційне закріплення прав, свобод і обов'язків людини і громадянина	7	12
7.	Тема 7. Форми безпосередньої демократії в Україні	4	12
8.	Тема 8. Конституційно-правові основи організації та здійснення державної влади в Україні	7	14
9.	Тема 9. Законодавча влада в Україні. Верховна Рада України – Парламент України	7	14

10.	Тема 10. Конституційно-правовий статус Народного депутата України	4	12
11.	Тема 11. Конституційно-правовий статус Президента України	9	12
12.	Тема 12. Органи виконавчої влади в Україні	9	12
13.	Тема 13. Конституційно-правові основи здійснення правосуддя в Україні	9	12
14.	Тема 14. Конституційний суд України	9	12
15.	Тема 15. Територіальний устрій України	9	12
16.	Тема 16. Місцеве самоврядування в Україні	8	12
17.	Тема 17. Конституційно-правова реформа в Україні	8	12
18.	Тема 18. Конституційно-правовий статус національних меншин у контексті регіональної та етнічної специфіки Закарпаття	7	12
Разом		136	232

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Аудиторії (навчально- лабораторний корпус, м.Ужгород, вул. Капітульна, 26).

Наукова бібліотека (м.Ужгород, вул. Університетська, 14 <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>).

Технічні засоби – персональні комп'ютери, мультимедійний проектор.

Програмне забезпечення – операційна система, пакет Microsoft Office.

Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: Система електронного навчання Moodle <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>, додаток Google Meet, персональна електронна пошта.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Совгіря О.В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 556 с.
2. Конституційне право України : навч. посібн. Вид. 2-ге, перероб. і доп. / В. О. Боняк, В. А. Завгородній, А. В. Самотуга, Л. А. Філянїна. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 293 с.
3. Конституційне право України: посіб. для підгот. до іспитів. Вид. 5-те, перероб. та допов. / Барабаш Ю.Г. та ін. Харків: Право, 2018. 387 с.
4. Конституційне право України: прагматичний курс : навч. посіб. / М.В.Афанасьєва, Ю. Ю. Бальцій, Ю. Д. Батан та ін. за заг. ред. М.В. Афанасьєвої, А. А. Єзерова. Одеса: Юридична література, 2017. 256 с.
5. Конституційне право України: підручник. Вид. 10-те (ювілейне): перероб. та доп. Ужгород: РІК-У, 2020. 504 с.

Допоміжна література

1. Баштанник А. Особливості регулювання діяльності органів державної влади в умовах децентралізації. *Public Administration*. 2018. № 1. С. 36.
2. Бенько І. Д., Скочинський В. І. Сучасний стан і особливості діяльності органів місцевого самоврядування та їх вплив на організацію обліку. *Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія*: матеріали IV міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. 28 грудня 2018 рік . Тернопіль: ТНЕУ, 2018. С. 69-70.

3. Берестова І. Конституційний Суд України в системі юрисдикційних органів: загальні положення. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. №9. С. 154–159.
4. Белов Д. М. Конституціоналізм в Україні в умовах єдиного європейського демократичного простору. *Порівняльно-аналітичне право*. 2013. №. 3. С. 92-93.
5. Бисага Ю.М. Право на судовий захист: конституційно-правовий аспект: монографія. Ужгород : Гельветика, 2015. 207 с.
6. Гецько М. М. Конституційна скарга як інструмент реалізації природного права людини і громадянина в Україні на судовий захист основних прав і свобод. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2014. Випуск 7. С. 73-77.
7. Горячов Д.О. Поняття захисту конституції та її основні елементи. *Порівняльно-аналітичне право*. 2015. № 5. С. 61-64.
8. Забарський В.В. Принцип поділу влади в українському державотворенні. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2014. №. 2. С. 29-34.
9. Кампо В. Правові позиції Конституційного Суду України як необхідний елемент забезпечення судово-правової реформи. *Вісник Конституційного Суду України*. 2010. №. 2. С. 112-122.
10. Карпа М., Кіцак Т. Компетенція посадових осіб місцевого самоврядування: особливості визначення. *Public Administration*. 2018. №. 1. С. 36.
11. Ковальський В. Біпатриди: подвійне громадянство чи подвійне життя? *Юридичний вісник України*. 2017. № 12. URL: <https://yvu.com.ua/bipatrydy-podvijne-gromadyanstvo-chy-podvijne-zhyttya/> (дата звернення: 12.08.2020)
12. Колодій А. М. Методологічні проблеми оновлення конституційного права України. *Сучасна правова освіта: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 23 лютого 2018 р.* Київ: Національний авіаційний університет Тернопіль: «Вектор». 2018. С.67-69.
13. Конституційні аспекти розподілу повноважень у системі вищих органів державної влади України / Розумний М.М., Павленко І.А., Даниляк О.О., Каравасєв В.С. Київ: НІСД, 2015. 27 с.
14. Костантиновський С. Щодо питання множинного громадянства в Україні. *Підприємництво, господарство і право. Конституційне право*. №5. 2018. С. 163-167.
15. Коцкулич В.В. Роль незалежності судової влади у механізмі стримувань і противаг. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. №6. С. 390-391.
16. Крусян А. Р., Крусян А. Р. Гуманізація та гуманістична функція (роль) конституційного права в правовій системі України. *Правові та інституційні механізми забезпечення розвитку України в умовах європейської інтеграції* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 18 травня 2018 р. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2018. Т.1 С. 276-279.
17. Куцин Я. М. Парламентський контроль – основний чинник ефективності принципу «стримувань і противаг». *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2017. Вип. 46, т.1. С. 36-41.
18. Литвинов О. М., Валерійович Б. В. Інституційний механізм забезпечення конституційної скарги в Україні: концептуальні проблеми. Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. 2018. С. 34.

19. Майборода О. В. Соціальне партнерство між органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями як можливість і здатність самоорганізації громадян. Сумський державний університет. 2018. С.268.
20. Марцеляк О. Правова природа актів Конституційного Суду України та їх роль у розвитку науки конституційного права. *Вісник Конституційного Суду України*. 2015. №4. С. 118–121.
21. Михайлов М. Класифікація типових та нетипових форм безпосередньої демократії. *Підприємництво, господарство і право. Конституційне право*. 2017. №10. С 127-131.
22. Нор В. Адвокат як єдиний суб'єкт надання правничої допомоги у судовому провадженні: міжнародний досвід та вітчизняні законодавчі новели. *Право України*. 2016. № 12. С. 9-18.
23. Олійник А. Ю., Шморгун О. С. Конституційні культурні права і свободи особи у сфері новітніх технологій. *Юридична наука: проблеми та перспективи розвитку* : матеріали Всеукраїнського студентського круглого столу, 9 жовтня 2018 р. Київ : КНУТД, 2018. С. 5-12.
24. Павленко І. А., Даниляк О. О., Макаров Г. В., Руденко А. В. Розвиток форм безпосередньої демократії в Україні: аналіз доцільності та перспектив застосування : аналіт. доп. Київ : НІСД, 2019. 65 с.
25. Палєєва Ю.С. Референдум – загально визнаний демократичний інститут: історія і сучасність. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Юридичні науки»*. 2013. № 1 (4). С. 43–50.
26. Придарчук О.А. Безпосередня демократія як спосіб правової охорони конституції народом. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. Вип. 6-1, т. 1. С. 102–106
27. Самара С.Г. Взаємодія Кабінету Міністрів України з місцевими державними адміністраціями: організаційно-правові засади: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з державного управління: 25.00.02. Київ. 2017. 22 с.
28. Стогова О.В. Адміністративно-територіальний устрій в Україні: основні етапи становлення та їхні характеристики. *Сучасне суспільство*. 2019. Вип. 1. С.221-232.
29. Судоустрій України: підручник / за заг.ред. М.А. Погорецького, О.Г. Яновської. Київ: КНУ. 2014. 344 с.
30. Сурай І.Г. Сутнісні ознаки сучасного парламентаризму. *Актуальні проблеми державного управління*. 2016. № 1(49). С. 1-5.
31. *Вісник Академії правових наук України*. 2008. № 3 (54). С. 40-45.
32. Удовиченко В. П. Адміністративно-територіальний устрій: порядок денний. *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Управління*. 2014. Вип. 1. С. 63-68.
33. Фрицький Ю. Система стримувань і противаг як засіб організації та функціонування державної влади в Україні. *Юридичний вісник*. 2013. №. 4. С. 17-22.
34. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: Науково-методичний посібник для суддів. Вид. 2-ге. випр., допов. Київ, 2015. 208 с.
35. Шамрай В. Методологічні засади впливу сучасних процесів глобалізації на розвиток конституційного права. *Підприємництво, господарство і право. Конституційне право*. № 5. 2018. С.176-180.

Інтернет-сторінки

1. www.president.gov.ua. – Офіційна сторінка Президента України
2. www.rada.gov.ua – Офіційна сторінка Верховної Ради України
3. www.kmu.gov.ua - Офіційна сторінка Кабінету Міністрів України
4. www.rainbow.gov.ua - Офіційна сторінка Ради національної безпеки та оборони України
5. www.ombudsman.kiev.ua – Офіційна сторінка Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
6. www.cvk.gov.ua - Офіційна сторінка Центральної виборчої комісії України
7. <http://vkksu.gov.ua/> - Офіційна сторінка Вищої кваліфікаційної комісії суддів України
8. <http://nsj.gov.ua/> - Офіційна сторінка Національної школи суддів України
9. <http://www.nau.kiev.ua/> - правові системи НАУ
10. <http://www.liga.net> – «Ліга»
11. <http://www.nbu.gov.ua/node/2116> - Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського